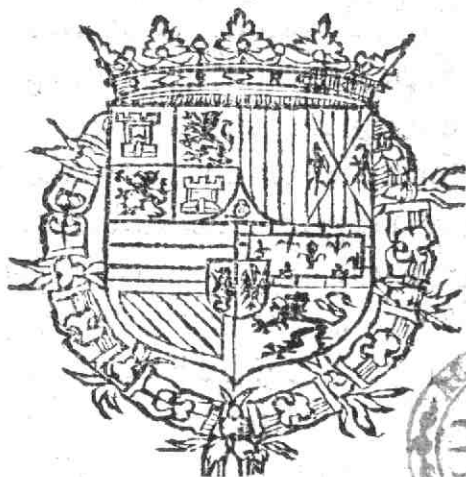

**Ordinantie s'conijnx ons gheduchts Heeren, daerby verboden
ende gheinterdiceert werden alle conventiclen ende
ongheoirloofde vergaderinghe secrete ofte openbare, zo wel
binnen steden, vlecken ende dorpen, als ten platte landen oft
elders, ende oock alle prekinghe teghens ende contrarie onse
oude gheloove, oppene etc.**

<https://hdl.handle.net/1874/9946>

ORDINANTIE S'CO
nijncx ons gheduchts Heeren,
 daerby verboden en̄ gheinterdiceert wer-
 dē alle conuenticlen, en̄ ongheoirloof
 de vergaderinghe secrete oft open
 bare, zo wel binnen steden, vlecken,
 ende dorpen, als ten platten lande oft elders, ende
 oock alle prekinghe teghens ende con-
 trarie onse oude ghelooue, oppene etc.

Te Ghendt,
 By Ian van den Steene d'aude wonende
 op Sinte Pharahildē plaet
 se. Anno 1566.

Cum Gratia & Priuilegio.

Byden Conijck.

Onsen Lieuen ende ghetrouwen, die President ende luyde van onsen Rade in Vlaenderen, saluyt ende dilectie.

Al eest zoe dat alle onghеоirloofde vergaderinghe ende conuentien als der ghemeinte zeer hinderlick wesende, van allen tyden zoewel byde ghemeyne rechten, als oick byde ordinantien in onsen landen van herwert souere menichwerfuen ghepubliceert ende vernieuwt, verboden zijn, des nochtans niet ieghenstaende is gheheel kenlickende openbaer, dat in verscheyden plaetsen, quartieren ende orten vanden seluen lande, soewel ten platten lande, in bosschen ende elders, als binnen steden, vlecken ende dorpen, vele ende diuersche conuentien ende onghеоirloofde vergaderinghe ghehouden worden mit groote menichte van volcke van alle canten oick mit stocken ende wapen aldaer commende ende tsamenloopende, in welcke ver-

gaderinghe menigherley dwalinghe, kettery-
 en ende conspiratien teghens onten heylighe
 christen gheloeue, catholijcxsche religie ende
 de ghemeyne weluaert, ruste ende vrede ghe-
 predict, ghesaeyt, ghetraecteert ende ghehan-
 delt worden, daerduere t'simpel volc iammer
 lick ghecorrumpert, verleydt, besmet ende
 gheinfecteert wordt, tot groot verlies en nae
 deel van hun zalicheyt, ende tot beruerte en-
 de perturbatie vader ghemeinte, tywelcke wy
 niet en willen oft dencken eenichsins te liden
 oft ghedooghen onder dissimulatie.

SO EEST, dat wy tselfde anghemerct,
 ende begheerende daerinne te versien ter eere
 Gods, tot bewaernisse ende conseruatie van
 onsen ouden gheloeue ende catholijcxsche
 religie, ende tot ghemeyne weluaren, ruste
 ende vrede, hebben by aduyse ende delibera-
 tie van onse seer lieue en zeer beminde Suste-
 re, die Hertoghinne van Parme ende van plai-
 sance, voir ons regente ende gouuernante in
 onse voorseyde landen van herwertsovere,
 ende oick van onsen seer lieuen ende ghetrou-
 wen die ridders van onser ordene, ende luyde
 van onsen raden van state ende secreten nes-
 sens haer weseude, van nieuws verboden en-

de gheinterdiceert, verbieden ende interdiceren by desen alle conuentien ende ongeoorloofde vergaderinghe secreete ende openbare, soe wel binnen steden, vlecken ende dorpen als ten platten lande oft elders, ende oick alle prekinghe teghens ende contrarie onse voorseyde oude gheloeue ende catholijcxche religie, op pene teghens den predickers, leeraers, ministers, en diergelijcke verleyders des volcx vander doot, ende mitter coorde oft strop ander galghe gheexecuteert te worden, ende vā confiscatie van allen hueren goedē binnen dē landen daer confiscatie stadt grijpt, te bekeerē ende applicerē tot behoeff ende profyite vanden ghenen die deselue predickers, leeraers en verleyders aentasten, vanghen ende in handē vander iustitie stellen zullen. Ende by ghebreke van goede, zullen wy hen doen gheuen en vutreycken van onsen eyghen penningen de somme van zeshondert ponden van veertigh grooten onser vlaemischer munte tpont. Verclarende zulke maniere van volcke quade ende boose menschen, gemeyne vianden, oproerich, seditieux, ende perturbateurs vande gemeyne ruste onser landen ende staten, stellen ende statueren ghelijcke pene op en teghens de
ghene

iene die willens ende wetens heere huysen
 uen oft andere plaetsen hen toebehooren
 enen oft toelaten sullen, om aldaer eenighe
 onuenticlen oft ongheoirloofde vergaderin
 ge ghehouden te worden, en aengaende den
 ceptateurs en de ghene die de voorseyde lee
 ers, predickers ende verleyders logiere, fauo
 seren ende onderhoudē, indien si gewoelic
 in sulcx te doene ende daerenbouē obstina
 oft verherte kettters sijn, willen ende ordi
 nen wy dat de selue daervan metter doot ghe
 mieert en heere goedē gecōfiskiert wordē,
 de verleyders selue: Belanghen den ghenē
 zhen in eenighe vande voorf. conuenticliē
 t ongheoirloofde vergaderinge vindē sullen
 bben wi geordineert en ordineren mitz de
 rbi maniere van prouisie, dat de selue daer
 n arbitralie gepuniert en gecorrigiert sullen
 orden, mitz bydē rechters en wethouders
 ischau nemende op de qualiteit van diē, of
 leur curiositeyt oft neuschiericheyt inde
 off. prekinghe ende vergaderinghe hē ghe
 nden hebben, oft totte selue ghecōmē sijn
 estoet en ghestaeft om de voorf. predickers
 sustineren en beschermē, de welcke wi ver
 en vut allen onsen voirs. landē vā herwert

souere ghebannē te moētē worden op de gal-
ghe, willende en ordinerende dat de vaders,
moeders, broeders, susters, oems, moyē, mees-
ters, meesterffen, oft adere gehoudenē sullē wor-
den te verandwoirden van tstück en misuuz
van heure kinderē, en vandē ghenē die onder
heuren last, toeficht en van heurē huysghelin-
ne oft familie wesen zullē, bouē de penetfi vā
geesselinghe oft andere die de voirs. kinderen
oft ionck volc daerōme sullen moētē lydē en
draghē tot arbiterscap van rechters, ten ware
nochtans dat de voirs. vaders en moeders oft
andere last van tselue ionghe volc oft andere
hebben, deden blicken hun debvoir en vuter
ste beste ghedaē, en behoorlicke sorghe en toe-
sicht genomē te hebbene, om te belettē dat zy
totten voirs. prekinghe, conuenticlé en onge-
oirloofde vergaderinge niet en soude gaen, en
om de selue conuenticlé en vergaderingē bat-
te mogen beletten en verhoeden, so vwillē wi
dat de ghene die anbringhen, ontdecken ende
denunciēren sal eenighe die de selue gehoudenē
sullē hebbē, indiē hi vader seluer vergaderinge
gheweest is, voir dierreysē quijt, ontlast en ge-
absolueert zal wesen, sonder dat hi daerōme
gecorrigiert sal mogē wordē, mitz belouende

nochtans dat hy hem des niet meer en sal onderwinden, ende zoe verre hy van onsen heylighen gheloeue ende vanden sacramentē vāderkercken goet gheuoelen heeft. Ordineren u voorts meer wel ernstelickē dat ghy by alle moghelijke ende ghevoeghelicke middelen versiet ende ordene stelt, ende oick by allen subalterne rechters, officiers ende wethouders van onzen lande ende graeffschepe van Vlaenderen, zoe wel die onse als van onzen vasallen, doet versien ende ordene stellen, op dat de prekinghen, conuenticlen en vergaderinghen voircruen belet ende verhoedt moghen worden. Ende ten eijnde dat van onse ieghen woirdich verbot ende ordinantie, niemant ignorantie en soude moghen pretendere, zoe ontbieden ende bevelen wy u by desen, dat ghi terstont ende sonder vertreck derzelue doet kundighen, vuytroepen ende publiceren alomme binnen den steden en plaetsen van onsen voorseyde lande ende graeffschepe van Vlaendren, daer men ghewoenlick is vuytroepinghe ende publicatien te doene, ende tot onderhoudenisse ende obseruatie van diere procedert ende doet procederē teghē den ouertreders by executie vanden penē bo-

uen gheroert, zonder eenighe gunste, dis-
latie oft verdrach, des te doene mit dieff-
cleest gheuen wy u vulcommen macht e
zonderlijnghe beuel. Ontbieden ende b-
len voirts eenen yghelické datzy v tselfde
de ernstelick verstaen ende obedieren, w
ons alsoe ghelieft. Ghegheuen in onser ft
van Bruessele onder onsen contrefeghel h
op ghedruct in placcate den derden dach
Julio xve. zessentstich. Onder stont g
schreuen, **By den Conijck** in zynen R
ende gheteckent, **D'ouerloep.**

Ghepublicert in openbare consistorie
myne Heeren van Rade in Vlaendren pre-
den seluen houe Aduocaten Procureurs.
andere bystanders desen vj. Julij xv^e. Lxx
my present. **huc**

Typis Manilij.